

„Jó szavaim gyöngysorok voltak, a viselésben fényesedtek.”

(Sütő András)

Magyar nyelvi versenyfeladatok

5. osztály

2019. április 30.

Név:

Iskola:

1. Tollbamondás

A mellékelt vonalazott lapra dolgozz!

20 pont

2. Bontsd szavakra, írd le a hiányzó írásjelekkel kiegészítve a mondatokat!

az iskolában nagyerekek megtudják mondani, hogy mi a szinonima az a szó, amellyel a szóhasználatkor használjuk, amikor nem tudjuk, hogy más szóhoz hogyan kell helyesen leírni

4 pont

3. Egészítsd ki a sarkított mondatokat!

Bo__tos sapkában bo__gatta meg a hangyabo__t. Fo__ton fo__togatni akarta az egyik kutya a másikat.

E__el több e__est kaptál! Le__t délen le__t aratnak.

Nem fára__ság főzni, de a fára__ságtól nincs erőm. Ebben a he__ségben minden he__ség kicsi.

6 pont

4. Írd le minden lehetséges helyen elválasztva a következő szavakat!

hittanóra _____ kertajtóban _____

madzagokat _____ megállítottatok _____

Móriczcal _____ Paálékat _____

Renault _____ rendőrőrsön _____

8 pont

5. Hányadik az új tanuló, Ábrahám Péter az osztály névsorában?

A névsor így kezdődik: Antal Tibor, Aranyosi Hedvig, Asztalos Anna, Borbás Jenő.

Péter a(z) _____, mert _____.

2 pont

6. Az 5. osztályos kötelező olvasmányban, Molnár Ferenc A Pál utcai fiúk című művében a szereplők családnevei közül néhányat a hagyomány elve szerint írunk. Írd le a családneveket a **Kivel?** kérdésre válaszolva!

a vörösingések vezérével (Áts) _____

a legkisebb lábúval a vörösingések közül (Wendauer) _____

akikkel Nemecek játszott, amikor a Pásztorok einstandot csináltak (Kolnay, Richter, Weisz) _____

a tanárral, aki behívta a Gittetegylet tagjait a tanáriba (Rác) _____

6 pont

7. **Totó** (1, 2, X) (Az „X” mindkét válasz helyességét vagy helytelenségét jelenti. Ne csak helyesírási hibát keress!)

1.	nyelvel	nyelvvel	
2.	Jó napot Pista bácsi!	Jó napot, Pista bá'!	
3.	föld alatti	földalatti	
4.	bujkál	bujtat	
5.	Marcellal	Marcell-el	
6.	álld	áldd	
7.	edzettek	edzettek	
8.	játszd	játsz	
9.	fej	fejj	
10.	[kisebb]	[kisebb]	
11.	Pálcát tör felette.	Pálcát tör mellette.	
12.	Lassan járj, tovább fáradsz.	Lassan járj, tovább érsz.	
13.	Haggyon békén!	Hidjen nekem!	
+1	egyel	eggyel	

14 pont

8. **Húzd alá a kakukktójást! A szavakat, toldalékokat nyelvtani szempontból vizsgáld!**

Írj rövid indoklást!

- a) víz, tűz, út, szív _____
- b) -t, -nak, -ben, -vel _____
- c) -nak, -ban, -vel, -ni _____
- d) ehhez, ezzel, ennek, efféle _____
- e) felszólító mód jele, múlt idő jele,
feltételes mód jele, többes szám jele _____

10 pont

9. **Igaz vagy hamis? (H/I)**

1. Tudakozódáskor mellőzhetjük az illemszabályoknak megfelelő üdvözlést. _____
2. A vázlat alkalmas a fogalmazás előkészítésére. _____
3. A levelezés nem verbális kommunikáció. _____
4. Az emberek csak beszédhangokat használnak. _____
5. A -t végű igékre igaz, hogy felszólító módban a tövük nem t-re, hanem s-re végződik. _____
6. A latin betűs kibővített magyar ábécé 40 betűből áll. _____
7. Ajakkerekítéses mássalhangzóink lehetnek alsó, középső és felső nyelvvállásúak. _____
8. A jelek nem változtatják meg a szavak szófaját, de az alapjelentésüket igen. _____
9. Egy szóban több képző, jel és rag is lehet. _____
10. A toldalékok közül csak a rag zárhatja le a szót. _____

10 pont

10. Egészítsd ki Csukás István életrajzának hiányos szavait!

Arcvonásaik alapján a ___-át, Varró Margitot kun, apját jász származásának gondo__a. Apja nehéz sorsú kovácmester volt _isújszálláson. Itt járt elemi iskolába. Késő__ a család__a elszegényedett. Azután zeneiskolásként naphosszat gyakorolt, kamarazenélt, előadásokon szerepelt, becsvá__al készült a hegedűművészi pályára. Ére__ségi után előbb a jogi egyetemre jelentkezett, majd egy idő után átment a bölcsészka__a.

8 pont

11. Oldd meg a következő vershez kapcsolódó feladatokat!

Csukás István: Róka-mese

Róka, róka, róka ____,
mért kerülöd az erdőt,
az erdőnek az alját,
a bokornak a gallyát?

Irhád csapzott, farkad kóc,
hiába is lopakodsz,
hiába is tekeregsz,
egyszer csúnya vége lesz!

Találd ki az első sor utolsó szavát! Figyelj a rímre! Írd be a hiányzó szót!

Az első betű pergő mássalhangzó, a második magas, hosszú, középső nyelvállású, ajakkerekítéssel képzett magánhangzó, a harmadik pedig zöngétlen foghang. (1)

Keresd meg azokat a szavakat, amelyekben a következők fordulnak elő!

- a) zöngéesség szerinti részleges hasonulás (3) _____
- b) írásban jelöletlen teljes hasonulás (1) _____
- c) hagyomány elve (1) _____
- d) nyúlás (1) _____
- e) összeolvadás (1) _____
- f) hiátus (1) _____
- g) azonos alakú (1) _____
- h) hangulatfestő (2) _____

12 pont

Elérhető pontszám: 100 pont

Elért pontszám: _____ pont